

Verslag

Sprintreview BRO Standaardisatie – Grondwatermonitoring

Datum review

19 juli, 13:30-16:30 uur

Aanwezig

Zie deelnemerslijst

Locatie

Amersfoort Geonovum

Voorzitter

Frank Terpstra

Verslag

Linda van den Brink

Hier onder vindt u een verslag van de bijeenkomst. Bij het verslag horen de sheets van de review – deze zijn als bijlage beschikbaar.

1. Agenda:

1. Welkom en inleiding;
2. Storymap Grondwatersamenstellingsonderzoek;
 - a. *Link naar <https://arcg.is/0C1LCz>*
3. Feedback op werkversie Catalogus Grondwatersamenstellingsonderzoek Sprint 8
 - a. Open punten/te bediscussiëren;
 - b. Afgehandelde punten;
4. Voortgang Standaardisatie Grondwatersamenstellingsonderzoek;
5. Feedback-proces huidige werkversie Catalogus Sprint 9, issues en rapportages op Github; alternatief 'statische' Catalogus
 - a. *Link naar online werkversie [Catalogus](#) (geschikte browsers Edge v41 en hoger; Chrome);*
 - b. *Link naar statische werkversie [Catalogus](#) (klik op deze pagina op 'Download')*
 - c. *Link naar [Issues](#)*
 - d. *Link naar rapportage '[Waardebereik](#)' Griffioen et. al.*
6. Resultaat van RIVM onderzoek Beoordeling en Synthese;
7. BRO algemeen
 - a. Stand van zaken BRO algemeen;
 - b. Voortgang en planning (sprint)planning Grondwatersamenstellingsonderzoek en overige RO's: Sprint 10 en lange termijn;
 - c. Issue Putcode;
8. Sluiting

1 Welkom en inleiding**Verslag**

Het verslag van de vorige keer blijkt door de aanwezigen niet gevonden en niet gelezen te zijn; het is wel verstuurd maar al lang geleden. Voortaan versturen we het verslag van de vorige keer (ook) met de agenda kort voor het volgende overleg.

Communicatie

Een punt over de communicatie wordt toegevoegd aan de agenda. Nanko licht dit punt toe. Hij constateert dat veel van de input die de provincies, via de bronhoudersdag, de servicedesk, en email reacties op de GAR catalogus aan het standaardenteam, sinds het voorjaar hebben gegeven geen adequate reactie heeft opgeleverd. In het algemeen duurt het lang voor een antwoord komt en zijn de antwoorden die er dan wel komen niet bevredigend. Men voelt zich niet helemaal serieus genomen.

Voor de mails aan het standaardenteam gaat het om provinciale inbreng voor:

- Het rapport Waardebereik (zie mail 04/07),
- De Catalogus (zie mail 29/06)
- voorstel verantwoordelijkheden (zie mail 08/06)

De provincies hadden hebben hier geen reactie op gehad. Dit had helder teruggekoppeld moeten worden bij het ontvangen van de mail. Frank biedt hiervoor zijn excuses aan. De onderwerpen waardebereiken en de terugkoppeling over de opmerkingen op de catalogus staan vandaag wel op de agenda.

Op berichten naar de BRO servicedesk is geen ontvangstbevestiging gekomen en na een aantal maanden nog geen feedback over wat er met die verzoeken gebeurt. Meldingen zijn ingediend via contactformulier, bijlagen bijvoegen is niet mogelijk, een emailadres zou handiger zijn. Bart-Jan geeft aan dat het proces van de servicedesk inmiddels wel goed ingericht is en dat de berichten in behandeling zijn. Het relevante servicedesk issue is: BROK-70

De terugkoppeling over de provincie dag van de BRO van 27-3-2018 is alleen indirect aangekomen en niet alle vragen zijn beantwoord.

Wat vinden de aanwezigen van het communiceren via Github met het standaardenteam? De mening hierover is verdeeld; enerzijds wil het meetnetplatform liever als één reageren en niet in het openbaar allemaal verschillende meningen via Github ventileren; anderzijds zijn sommigen wel positief over Github. Het standaardenteam houdt het Github kanaal open, maar neemt ook reacties via email aan. Het platform kan dus kiezen wat de voorkeur heeft en beraadt zich erover hoe men hiermee om zal gaan.

Mededelingen

Aan het standaardenteam grondwatermonitoring is een nieuwe materiedeskundige toegevoegd: Peter Hendriks van het Waterlaboratorium.

Actie

Bart-Jan neemt de communicatieproblemen op met de servicedesk (na zijn vakantie).

2. Storymap

De storymap over grondwaterkwaliteit wordt gepresenteerd door Deniz (zie link in agenda). Het doel van de storymap is om duidelijkheid te scheppen over het proces dat gevolgd wordt tijdens een grondwaterkwaliteitsonderzoek. Sinds de vorige keer is "Controleren en beoordelen" als stap toegevoegd. "Bronhouderportaal" wordt nog hernoemd naar "Leveren aan de BRO" en verplaatst naar de juiste plek in het proces. Op twee stappen na is de storymap afgerond; de stap "Labonderzoek" wordt nog uitgewerkt na gesprek van Deniz en Gineke met de nieuwe materiedeskundige, Peter. De stap "Controleren en beoordelen" wordt nog uitgewerkt na afronding van het RIVM rapport.

De reacties zijn overwegend positief. Henny: van tevoren betwijfelde ik het nut van een storymap maar nu zie ik wel de toegevoegde waarde. Wel vindt Sander dat er veel tekst in staat. Dit heeft te maken met het huidige doel van de storymap en de huidige doelgroep (standaardisatieteam en de bronhouders); om deze te kunnen zetten als breder communicatiemiddel zouden de teksten ingekort kunnen worden. De consensus is dat de storymap het proces van het grondwaterkwaliteitsonderzoek nu goed beschrijft. Bart-Jan stelt vast dat het dan ook gebruikt kan worden als basis voor testscenario's.

3. Feedback op werkversie catalogus

Annita licht toe hoe we feedback verwerken. Reacties kunnen via Github of email binnen komen. Het platform heeft een gezamenlijke reactie via email verstuurd. Per feedback punt is hier een Github issue van gemaakt. Issues hebben labels, bv "veld", "lab". Wie wil mee discussiëren op Github moet een account maken (enkelers hebben dit al gedaan); lezen kan zonder. Voor onszelf is het handig om op een gestructureerde manier de issues te beheren.

Vraag: hoe beslissen we om een issue te sluiten? Als we in het team besluiten dat we ergens geen energie meer in stoppen (omdat bv het punt al eerder uitgediscussieerd is) dan sluiten we het issue. Elk issue kan echter heropend worden. Voorstel van Nanko is om issues open te laten tot de sprint review en dan tijdens de reviewbijeenkomst te kijken of ze dicht kunnen. Dit voorstel nemen we over.

Hoewel de review hier niet over ging, zijn ook opmerkingen die over labonderzoek gingen genoteerd, maar worden nu niet behandeld omdat we hier nu nog niet aan werken.

Annita licht meerdere issues specifiek toe.

Issue #3 (Bijzonderheden veldonderzoek)

(link: <https://github.com/BROprogramma/GAR/issues/3>)

De toelichtingen bij de mogelijke waarden van de codelist BijzonderhedenVeldonderzoeknorm staan niet in catalogus, en zijn daarom in het bijbehorende [issue #19](#) gepubliceerd.

Hierbij merkt Janco op dat het überhaupt opnemen van bijzonderheden misschien te ver gaat. Dit levert extra administratielast op maar weinig meerwaarde. Anderen zijn het hiermee eens. Frank wil, alvorens eventueel de Bijzonderheden veldonderzoeknorm te schrappen, de gebruikerskant ook horen. Als er van die kant goede redenen zijn om deze informatie in de BRO te hebben dan speelt dat mee. Hierop volgt discussie over "de gebruiker". De grootste gebruiker zijn de provincies zelf voor hun rapportages. Toch worden wel grondwaterkwaliteitsgegevens opgevraagd, maar niet erg frequent.

Wat betreft het wel of niet opnemen van bijzonderheden / afwijkingen volgen nog enkele argumenten. Brabant heeft deze data in een eigen portaal gepubliceerd en nog nooit vragen gekregen over omstandigheden of afwijkingen. Als de BRO bijzonderheden voor veld opneemt, moet het voor lab. Annita geeft aan dat dit ook het voornemen is. Echter, bijzonderheden voor laboratoriumgegevens zouden omvangrijk, complexiteitverhogend en kostbaar zijn. Eigenlijk vallen bijzonderheden en afwijkingen onder de processtap Analyse & beoordelen: de uitvoerders melden bijzonderheden aan de bronhouder, die beoordeelt of dit van invloed is.

Actie

We heropenen [issue #29](#) ("BijzonderhedenVeldonderzoek wel/niet vastleggen") en voegen deze argumenten eraan toe. Dit punt wordt besproken met gebruikers, minimaal RIVM.

Issue #36 (wel/niet verplichte parameters)

(link: <https://github.com/BROprogramma/GAR/issues/36>)

Annita legt uit hoe het zit met verplichte gegevens en verplichte waarden. Kardinaliteit 1 geeft aan dat een waarde verplicht is, maar als er een aanvullende regel is kan dit betekenen dat er in sommige gevallen toch geen waarde hoeft te zijn. Dit wordt uitgelegd in [paragraaf 4.3](#) van de catalogus. Voor GAR is het wel/niet verplicht zijn van gegevens afhankelijk aan het ingevulde kader inwinning. In het kader van KRW bv komt er een bepaald lijstje verplichte stoffen.

Advies van aanwezigen: neem hooguit het lijstje uit Brussel (dat klein is). Men vindt het, hoewel goed bedoeld, te ver gaan als de BRO grondwaterkwaliteitsonderzoeken gaat controleren op verplichte stoffen. Een aantal praktijkvoorbeelden onderstrepen dit, bijvoorbeeld als het meten van één stof fout is gegaan die daardoor dat jaar ontbreekt, of als om actuele redenen een extra onderzoek voor één bepaalde stof uitgevoerd wordt. Kortom, er kunnen altijd uitzonderingen zijn en het is zonde om die uit te sluiten doordat het hele onderzoek dan afgewezen wordt. Bovendien wijzigen de parameters die onderzocht worden nu en dan.

Naar aanleiding van deze feedback besluit Frank het verplicht stellen van parameters te gaan heroverwegen.

Issue #37 (compleetheid codelijst onderzoeksprocedures)

(link: <https://github.com/BROprogramma/GAR/issues/37>)

Annita vraagt door over de lijst van onderzoeksprocedures. Zijn 'draaiboek KRW' en 'draaiboek PMG' wel voldoende? Het komt wel voor dat men buiten het meetnet meet maar niet volgens een andere procedure. Het advies van de aanwezigen is om in plaats van deze draaiboeken te noemen, die vertellen WAAR gemeten wordt, de relevante NEN norm en NTA norm te noemen, die gaan over het HOE. Voor milieuhygiënische metingen is er ook nog een zogenaamde "BRL methode".

Actie

Aanpassen van de codelijst onderzoeksprocedure conform feedback.

#38 (kader inwinning/aanlevering)

(link: <https://github.com/BROprogramma/GAR/issues/38>)

Feedback van de provincies was dat er vaak meerdere keuzes mogelijk zijn. Nanko licht toe dat ze bedoelen dat metingen vaak gedaan worden in het kader van 2 dingen. Deze gegevens niet in GAR opnemen maar in Grondwatermonitoringnet zou wellicht handiger zijn. We gaan dit punt verder onderzoeken in september.

Actie

Uitzoeken of er al een scope document voor het Grondwatermonitoringnet is. Anders daar snel aan gaan werken.

Gesloten issues

- [Issue #34](#) authenticiteit historische gegevens. Annita licht toe dat deze gegevens ook authentiek zijn maar ze zullen een ander kwaliteitsregime hebben (minder verplichte gegevens).
- [Issue #35](#) gebruik van Aquo/immelingen. Frank licht dit toe. We passen IMMelingen niet toe omdat het volgens onze inschatting vooral geschikt is voor het doorgeven van individuele meetwaarden, terwijl wij groepen gegevens (een onderzoek) als geheel willen doorgeven. We zien momenteel geen voordelen voor het toepassen van IMMelingen in de BRO. Als er goede argumenten komen om dit te heroverwegen, dan openen we het issue weer. De aanwezigen kunnen niet goed beoordelen wat de consequenties hiervan zijn. Wellicht is het onhandig als BRO een ander format hanteert dan IHW.

Janco suggereert om hierover met IHW in gesprek te gaan (hij noemt de naam van een geschikt persoon hiervoor, maar dit heeft de notulist niet vastgelegd).

4. Voortgang Standaardisatie Grondwatersamenstellingsonderzoek;

Coherentiekenmerk

Annita presenteert de opbouw van de entiteit Coherentiekenmerk en geeft daarbij aan dat deze gegevens geen waardeoordeel geven. De aanwezigen vragen zich af wat dan wel het doel van deze gegevens is. Deze berekeningen zijn ook onderdeel van de validatie die provincies zelf doen. Annita legt uit dat het doel is om extra informatie voor de gebruiker toe te voegen. Maar de gebruiker kan dit ook zelf gemakkelijk doen. Het kan ook weer vragen oproepen over de betrouwbaarheid van gegevens en geeft onnodig veel detailinformatie.

Deze discussie raakt aan het RIVM rapport over synthese maar de gereedkoming hiervan valt tegen; definitieve versie komt in september. Frank gaat proberen om binnen anderhalve maand gebruikers aan tafel te krijgen bij de reviewbijeenkomsten van het domein Grondwatermonitoring. Als dit niet lukt nemen we hun input niet mee.

Actie

Frank: gebruikers aan tafel krijgen.

Basisparameters laboratoriumonderzoek

Annita vertelt dat we nu een aantal toestandparameters en hoofdbestanddelen op het oog hebben. Bij elke parameter zoeken we de NEN norm en de analysemethode. We kijken niet naar de "Q". De aanwezigen geven aan dat een deel van een onderzoek van een lab onder Q valt en een deel niet. Dat zijn dan eigen analysemethoden van een laboratorium, dat is vaak het geval bij nieuwe stoffen.

Momenteel onderscheiden we norm en analysemethode, maar leggen niet vast wat wel of niet Q is; volgens de aanwezigen is Q misschien juist wel interessant om vast te leggen. Of dit bij GAR of GMN (meetnet) hoort is nog niet duidelijk, maar het is redundant om dit bij elke parameter in te vullen. In DINO kon je de gehanteerde methoden als een aparte tabel aanleveren, gescheiden van de data zelf.

De waardebereiken komen hier ook ter sprake. Jack geeft aan dat de gebruikte bestanden niet alle voorkomende situaties afdekken. In Brabant zitten er bijvoorbeeld pieken die boven de maximale waarden uit het TNO rapport uit komen. In een eerdere email had Janco al geadviseerd om de waarschuwniveaus niet te implementeren in de BRO; de maxima eventueel wel, na goede toetsing. De waarschuwingen zijn wel waardevol: in plaats van implementatie in de BRO willen de provincies deze zelf in hun kwaliteitscontrole opnemen.

De codelijst Afwijking Laboratoriumprocedure komt ook even ter sprake. Sander en Jack hebben een keer een lijst gemaakt van mogelijke storingen. Echter, de afwijkingen (disclaimers) worden nu door de laboratoria alleen bij het papieren verslag verstuurd, niet in het technische format. Het format zou moeten worden aangepast om dit eraan toe te voegen. Dit is een vrij grote wijziging in verhouding tot de toevoegde waarde.

Acties

- Jack: bevindingen over waardebereiken delen.
- Standaardenteam: Issue opnemen naar aanleiding van mail van Janco over de waardebereiken.

5. Feedback proces

In de presentatie van Annita zit een slide met links waar alles terug te vinden is.

6. Resultaat van RIVM onderzoek Beoordeling en Synthese

Frank heeft het concept rapport van RIVM ontvangen maar mag dit niet openbaar verspreiden. De definitieve inhoud komen de schrijvers van het rapport op de volgende reviewbijeenkomst, 30 augustus, presenteren. Janco vraagt of het netbeheerdersplatform het document onder embargo alvast kan krijgen. Zij hebben immers aan de inhoud meegewerkt. Frank gaat dit navragen (zodra de desbetreffende personen terug van vakantie zijn). Hij licht een tipje van de sluier op: het rapport geeft geen uitsluitsel over het wel/niet opnemen van een BRO registratieobject Synthese. Het beschrijft wel 3 varianten om met synthese om te gaan.

Actie

Frank: nagaan of hij het RIVM rapport onder embargo kan delen.

7. BRO algemeen

a. Stand van zaken

- De BIT review loopt momenteel nog.
- Er is een nieuwe ketenmanager: Ria is voor langere periode mijn buiten beeld, Kor Gerritsma neemt haar rol waar t/m december.

- Naar aanleiding van eerdere opmerkingen over “de gebruiker” wordt er nog even gediscussieerd over betrekken van gebruikers. Aanwezigen adviseren om dit niet heel breed te trekken. Ervaringen met het delen van data, zoals het portaal van Brabant, IHW, DINO, en het incidentele karakter van verzoeken om grondwaterkwaliteitsdata, wijzen erop dat er niet heel veel betrokken gebruikers zijn. Bij grondwaterstanden zal dit anders zijn.

b. Voortgang en planning

Frank presenteert de lange termijn planning (tranche 3) en laat zien welke tranche 2 objecten nog doorlopen in tranche 3. Nanko biedt aan: als we duidelijke afspraken hebben over wie wat doet zou het platform ook een deel kunnen uitwerken, dat zou kunnen helpen bij de capaciteit.

c. Issue putcode

(nr BROK-70). Er is een impactanalyse gedaan bij het standaardenteam en het bouwteam. Bij de ketenmanager ligt de vraag welke prioriteit dit heeft. Hij wil weten: welke business value heeft dit, dat wil zeggen: hoeveel mensen bij hoeveel organisaties worden hierdoor geraakt, en hoeveel winst levert het op als we dit oplossen. Liefst zoveel mogelijk gekwantificeerd. Er wordt ook even inhoudelijk op het punt in gegaan. Bart-Jan organiseert in september een sessie met belanghebbenden zodat de ketenmanager duidelijkheid krijgt over de business value. Henny zegt toe hierbij aanwezig te willen zijn.

8. Sluiting

Rondvraag:

- Bart-Jan komt terug op het punt over communicatie. Hij biedt aan inhoudelijk op die vragen in te gaan die nog niet voldoende beantwoord zijn. Hij vraagt de aanwezigen om bij hem aan te geven om welke vragen het gaat.
- Janco onderstreept het belang van de aanwezigheid van putten en correctheid van putdata in de BRO-LV; als die ontbreken kunnen er ook geen andere grondwatergegevens worden aangeleverd. Janco wil benadrukken dat het opvoeren van de putdata in de BRO nog een hele klus zal zijn. Bart-Jan vraagt Janco om dit als ketenissue op te voeren zodat het breder onder de aandacht komt.

Vervolgssessies 2018:

- 30-augustus -13:30-16:30 - reviewsessie Amersfoort
- 27-september-14:30-15:30- online sessie
- 25-oktober- 13:30-16:30 - reviewsessie Amersfoort
- 22-november- 13:30-14:30 - online sessie
- 20-december- 13:30-16:30 - reviewsessie Amersfoort

Benoemde acties

ActieNr.	Actie	Actiehouder	Einddatum
20180719-01	De communicatieproblemen tussen bronhouders en standaardenteam opnemen met de servicedesk.	Bart-Jan	augustus
20180719-02	Issue #29 ("BijzonderhedenVeldonderzoek wel/niet vastleggen") heropenen en op 7 juli besproken argumenten eraan toevoegen. Dit punt wordt besproken met gebruikers, minimaal RIVM.	Annita	augustus
20180719-03	Aanpassen van de codelijst onderzoeksprocedure conform feedback.	Annita	augustus
20180719-04	Uitzoeken of er al een scope document voor het Grondwatermonitoringnet is. Anders daar snel aan gaan werken.	Frank	september
20180719-05	Gebruikers aan tafel krijgen.	Frank	september
20180719-06	Bevindingen over waardebereiken delen.	Jack	augustus - reeds gedaan
20180719-07	Issue opnemen naar aanleiding van mail van Janco over de waardebereiken.	Annita	augustus
20180719-08	Nagaan of het RIVM rapport onder embargo gedeeld kan worden.	Frank	augustus

Deelnemerslijst

voornaam	tussen voegsel	Achternaam	Bedrijf / instantie
Henny		Kempen	Provincie Gelderland
Nanko	De	Boorder	Provincie Noord-Holland
Sander		Rumahloine	Provincie Groningen
Bart-Jan	de	Leuw	Programmabureau BRO
Marja		Segers	Provincie Noord-Brabant
Janco	Van	Gelderer	Provincie Utrecht
Jack	Van	Velthuisen	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Deniz		Kilic	BRO standaardisatieteam
Linda	Van den	Brink	BRO standaardisatieteam
Annita	Vijverberg		BRO standaardisatieteam
Frank		Terpstra	BRO standaardisatieteam